

7.2 Kris- och katastrofmedicinsk beredskap

Primärvårdsprogram 2017

Vårdval
Västmanland

7.2.1 Inledning

Landstinget Västmanland har en avgörande roll för alla länsinvånarens trygghet. Vårt moderna samhälle är komplicerat och sårbart och i takt med samhällets utveckling förändras hoten och riskerna. Västmanlands län har många olika risker såsom trafiken på land, till sjöss och i luften. Det finns ett flertal stora industrier och farliga anläggningar samt att det transporteras stora mängder farligt gods genom länet. Utifrån de riskfaktorer som finns kan en allvarlig händelse uppstå som kan resultera i omfattande konsekvenser och ställa stora krav på hälso- och sjukvården.

Primärvården har en mycket viktig funktion vid en allvarlig eller vid en extraordinär händelse när landstinget har höjt sin beredskap. Samtliga vårdgivare i Västmanland är en del av Landstinget Västmanlands kris- och katastrofmedicinska beredskap. För att kunna hantera en allvarlig händelse innebär det att alla verksamheter, privata som landstingsägda vårdcentraler måste vara förberedd och vara behjälpliga i syfte att stärka landstingets totala resurser.

From 2014 års primärvårdsprogram gäller att 14 utvalda vårdcentraler i Västmanlands läns tio kommuner ska ha en beredskap dygnet runt för att kunna öppna upp för sina medborgare och andra med vårdbehov vid en allvarlig händelse.

7.2.2 Mål

Målet för den katastrofmedicinska beredskapen inom primärvården är detsamma som för hela Landstinget Västmanland att:

- minimera konsekvenserna vid en stor olycka, katastrof eller extraordinär händelse, både vad gällande somatiska och psykiska följdverkningar
- vid en allvarlig händelse kunna mobilisera och omfördela resurser så att normala kvalitetskrav kan upprätthållas för alla patienter
- vid katastrof kunna upprätthålla normala medicinska kvalitetskrav för det stora flertalet patienter

7.2.3 Beslut

Utifrån risker och länets geografiska profil ska vårdcentraler enligt tabell uppfylla primärvårdsprogrammet 7.2 Kris- och katastrofberedskap.

Vid urvalet har hänsyn tagits utifrån antal listade patienter samt vårdcentraler som har tillgång till reservkraft. Vårdcentraler som har tillgång till reservkraft är Sala-Väsby, Mitt Hjärta Fagersta samt Hemdal vårdcentral i Västerås. Faktorer som inte har beaktats i urvalet är de personalresurser som respektive vårdcentral innehar.

Landstingsägda	Privata
Sala- Väsby, Sala	Mitt Hjärta, Fagersta
Skinnskatteberg VC	Ängsgården, Suraham- Mar
Norberg VC	Kungsör VC
Ullvi-Tuna, Köping	Åbågen, Arboga

Hallstahammar VC	Capio Vallby, Västerås
Viksäng, Västerås	Prima, Västerås
Hemdal, Västerås	
Bäckby, Västerås	

Utvalda vårdcentraler som ska uppfylla 7.2

7.2.4 Vårdcentralernas roll inför en allvarlig händelse

Samtliga vårdcentraler

Vid en allvarlig händelse, stor olycka ska samtliga länets vårdcentraler kunna ta emot lätt skadade patienter eller drabbade med behov av krisstöd under dagtid och vardagar. Även andra allvarliga händelser såsom vid en katastrof, kris, epidemi och pandemi samt vid höjd beredskap ska vårdcentralerna kunna fungera som en resurs på begäran från Landstinget Västmanlands regionala sjukvårdsledning.

Vid en allvarlig händelse ska nedanstående följas:

- gällande lagar och författningar inom kris- och katastrofmedicinska beredskap
- Kris- och katastrofplan för Landstinget Västmanland

Utvalda vårdcentraler

Utvalda vårdcentraler ska bistå landstinget med ett utökat åtagande och fungera som en resurs på begäran av Landstinget Västmanlands regionala sjukvårdsledning såsom att:

- öppna vårdcentralen snarast dygnet runt alla dagar i veckan och kunna ta emot lindrigt skadade, prioritera och behandla lätt skadade
- öppna vårdenheten för drabbade och deras närstående som behöver krisstöd. Det innebär att vid behov samverka med landstingets PKL-ledning och stödpersoner (psykologisk/psykiatrisk katastrofledning) samt kommunens POSOM-grupp.
- Fungera som värmestuga alternativt som en uppsamlingsplats i väntan på slutdestination för lätt skadade/oskadade
- Drabbade som inkommer till vårdenheten ska dokumenteras och registreras. Information ska på lämpligt sätt översändas vid efterfrågan till Landstingets Västmanlands regionala sjukvårdsledning
- Utföra sitt grunduppdrag även om en allvarlig händelse uppstår
- Upprätta larmlistor på personalen som ska meddelas landstingets beredskapsenhet, Landstingskontoret och Juridik, säkerhet och miljö samt sjukvårdsupplysningen 1177
- Bemanna vårdcentralen i första hand med egen personal
- För varje nyckelfunktion inom vårdcentralen ska en åtgärdskalender upprättas som ska utgå från vilken funktion det gäller, exempelvis sekreterare eller sjuksköterska vid mottagningen eller chef för vårdcentralen.

- Medverka i Landstinget Västmanlands organiserade utbildningar och övningar
- Lämna Landstinget Västmanlands beredskapsenhet, Landstingskontoret och Juridik säkerhet och miljö upplysningar som behövs vid beredskapsplanering
- Upprätta en lokal kris- och katastrofplan enligt fastställd mall som beredskapsenheten har upprättat
- Medverka vid planering inför allvarlig händelse och eller extraordinär händelse
- Delta på begäran från beredskapsenheten att följa upp och utvärdera den kris- och katastrofmedicinska beredskapen vid en allvarlig händelse

7.2.5 Sjukvårdgrupp

Ambulanssjukvården ansvarar med hjälp av läkare från slutenvården för att organisera läkarstöd/sjukvårdsgroup till en skadeplats och vid en allvarlig händelse fr.o.m. 2014-03-01. Vårdcentraler behöver därmed inte ingå i sjukvårdsgrouporganisationen som innebär att skicka ut personal till en skadeplats.

7.2.6 Ekonomi

Kostnad som uppstår för att öppna upp en vårdcentral under jourtid samt eventuell ökad förbrukning av sjukvårdsmaterial ersätts av Vårdvalsenheten. Årsersättning utgår till berörda vårdcentraler enligt prislista 8.2

7.2.7 Framgångsfaktorer

Samverkan och gemensam planering med de vårdcentraler som ska ingå är en förutsättning för en lyckad katastrofmedicinsk organisation.

7.2.8 Definitioner

Allvarlig händelse = händelse som är så omfattande eller allvarlig att resurserna måste organiseras, ledas och användas på särskilt sätt.

Katastrof = allvarlig händelse där tillgängliga resurser är otillräckliga i förhållande till det aktuella behovet och belastningen är så hög att normala kvalitetskrav trots adekvata åtgärder inte längre kan upprätthållas.

Extraordinär händelse = händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting.